

50 anys de la darrera estada de sant Josepmaria a Catalunya

En els últims anys de la seva vida, des del 1970 fins al 1975, veient la necessitat de confirmar tants cristians en la seva fe, sant Josepmaria va realitzar una intensa catequesi a Mèxic, a Europa i a tot Amèrica del Sud. El 1974, després de quatre mesos de catequesi per Amèrica del Sud, va estar per darrera vegada a Catalunya, per afavorir el restabliment de la seva salut. Ara es compleixen 50 anys.

10/09/2024

50 ANYS DE LA DARRERA ESTADA DE SANT JOSEPMARIA A CATALUNYA

1974-2024

Catequesi a Amèrica

De la mateixa manera a com ho havia fet a Mèxic el 1970, i a Espanya i Portugal el 1972, des del 22 de maig al 31 d'agost de 1974 va visitar Amèrica del Sud: Brasil, Argentina, Xile, Perú, Equador i Veneçuela. Una altra vegada, el seu afany apostòlic, la seva preocupació per confirmar les ànimes en la fe, en l'amor a l'Església i el Sant Pare i en la fidelitat al Magisteri, van portar sant Josepmaria a prodigar-se fins a l'excés al llarg del seu itinerari: mantenia diàriament diverses

reunions, passant per sobre del cansament físic i fins i tot d'algunes malalties greus.

Va arribar al Brasil el 22 de maig i hi va romandre fins el 7 de juny. En les reunions, hi participaren a vegades més de 4.000 persones. El dia 28 de maig va anar a visitar el Santuari de Nostra Senyora d'Aparecida acompanyat de gran quantitat de gent que omplia el Santuari.

A l'Argentina, on va arribar el 7 de juny, va tenir altres reunions, i en algunes hi van participar unes 6.000 persones. Des de Buenos Aires, va acudir al Santuari de Nostra Senyora de Luján, el dia 12 de juny.

La seva estada a Xile va comprendre els dies del 28 de juny al 9 de juliol. També hi va mantenir altres reunions nombroses, i va visitar la Mare de Déu al Santuari de Lo Vásquez, el dia 8 de juliol.

Al Perú, una greu afecció pulmonar el va obligar a fer llit. Encara no ben refet, va reprendre la seva activitat, tot i que la predicació li suposava un gran esforç.

En arribar l'1 d'agost a Equador, el *soroche* o mal d'altura el va afectar amb inusitada força, i no va poder continuar el pla previst. Hi va estar fins el 15 d'agost, quan els metges li van indicar que suspengués la seva activitat i recomanaren la seva marxa a Caracas, que està a molta menys altura que Quito. Unes paraules, que pronuncià llavors, resumeixen l'actitud de sant Josepmaria davant la malaltia: “Jesús, accepto viure condicionat aquests dies i tota la vida, i sempre que vulguis. Tu em donaràs la gràcia, l'alegria i el bon humor per divertir-me molt, per servir-te, i perquè l'acceptació d'aquestes petiteses sigui oració plena d'amor”.

Va arribar a Veneçuela el 15 d'agost. Una mica refet, va iniciar la seva catequesi en aquell país però no va poder acabar-la. Per això va prometre continuar-la en un futur viatge. Així va ser cinc mesos després, el febrer de 1975.

En totes les reunions als països americans, insistia en la necessitat de la conversió, d'acudir a la confessió. Va afirmar, en més d'una ocasió, que, si aconseguia amb la seva paraula que alguns es confessessin, donava per ben esmerçat el viatge.

Un temps per restablir-se

El dia 31 d'agost deixava Caracas per arribar a Madrid l'endemà, 1 de setembre. Se'l notava molt cansat, però somrient. Els metges van imposar una temporada de repòs, sotmetent-lo a anàlisis i revisions mèdiques.

La salut malmesa de sant Josepmaria aconsellava un seriós descans per aconseguir un mínim de recuperació. I va semblar que Castelldaura, on s'havia trobat a gust un any abans, podia ser un lloc que reunia bones condicions per intentar la recuperació desitjada. També ho aconsellava el fet d'estar prop de Barcelona, ciutat amb un bon grau d'atenció mèdica, si es requeria.

Va arribar a Castelldaura, procedent de Madrid, el 12 de setembre de 1974.

L'oratori de la zona de convidats de Castelldaura Mas

Des d'un primer moment va preocupar la diferència de nivell que hi ha a Castelldaura Mas entre les habitacions i l'oratori, que obliga a salvar bastants graons. Llavors es va transformar la sala d'estar de la zona de convidats, just al cantó de la seva habitació, en un petit oratori per

facilitar que sant Josepmaria pogués freqüentar el sagrari.

Es va muntar en quaranta-vuit hores. Tot i la senzillesa de la instal·lació, va tenir paraules d'elogi per als que l'havien condicionat aprofitant algunes peces de la galeria d'altars, i altres elements, i va agrair repetides vegades que s'hagués muntat. En relació amb el frontal d'aquest altar, de tipus romànic, còpia d'un que es conserva al Museu Nacional d'Art de Catalunya, sant Josepmaria va fer referència a la importància de l'art romànic català.

Va utilitzar moltes vegades aquest oratori durant la seva estada de 1974, acompanyat del beat Àlvar i monsenyor Xavier Echevarría: resaven el breviari, feien una estona de lectura espiritual, dues mitges hores de pregària cada dia... Va celebrar allí la santa Missa tots aquells dies. Ara roman tal com va

quedar aquelles jornades i es fa servir quan cal.

Uns dies de vida ordinària

Durant aquests dies els metges van fer el seguiment convenient. El malalt es trobava molt millor, sense tos i amb gana, i caminava segur. Però les anàlisis destacaven un notable empitjorament de la insuficiència renal i signes molt clars d'insuficiència cardíaca, per fallada del ventricle esquerre. La urèmia va arribar a una xifra sis vegades superior a la normal.

Sant Josepmaria seguia en els seus àpats un rigorós règim, en què predominaven les verdures. No va perdre la paciència i la jovialitat: per millorar la seva capacitat respiratòria li van recomanar fer exercicis de pulmons. Amb bon humor s'aplicava llavors a inflar globus de goma, o fer profundes espiracions, bufant per una canyeta i

aixecant un formiguer de bombolles dins d'un got d'aigua. Un dia va estar recolzat a la balustrada que hi ha cap al final del passeig dels plàtans i que domina la pista de tennis, veient com jugava Mons. Xavier Echevarría.

Consagració de dos calzes

La sagristia de Castelldaura Mas, utilitzada algunes vegades com a aula, té a la presidència una gran taula allargada, en la qual es preparen els ornaments.

El 14 de setembre de 1974 sant Josepmaria va consagrar dos calzes que s'havien preparat sobre aquesta taula.

El retaule de Torreciutat

Quan ja havia passat uns dies a Castelldaura, i sant Josepmaria estava ja més recuperat, va fer algunes sortides.

La primera va ser al taller de l'escultor Josep Miret, a Sant Andreu de la Barca, on es llavorava l'alabastre i en el qual, a la vegada, l'escultor Joan Mayné amb la col·laboració del també escultor Jaume Coll feia el retaule de Torreciutat.

La visita va ser el diumenge 22 de setembre, cap a les 11 del matí. Les naus estaven molt netes i, a més, s'havien col·locat, elevades, les tres escenes superiors i l'òcul envoltat d'àngels. Tota la resta del treball executat estava ordenat i fàcil de veure. A la zona de modelatge dels escultors una escena estava molt avançada: la Visitació de la Mare de Déu.

Per aquesta visita es va quedar amb en Josep Miret que hi estaria ell sol i no els escultors, perquè sant Josepmaria pogués expressar la seva opinió amb més llibertat.

Sant Josepmaria va fer una visita ràpida, fixant-se en tot, amb la seva mirada incisiva. Va fer pocs comentaris, però suficients per manifestar que li agradava molt la feina que s'estava fent; que les escenes serviren per a aquesta gran catequesi que ell desitjava que fos el retaule, i que, a més, el treball de modelatge portava un bon ritme i el taller tenia prou capacitat com per tirar endavant la talla de l'alabastre en el termini desitjat. Va dedicar molt d'afecte a en Miret i li va agrair molt l'esforç per tenir-ho tot tan net i ben posat.

El que no es va saber llavors -i es va trigar molts mesos a saber-se- és que tota aquesta escena la contemplava en Joan Mayné, amagat en una entreplanta del taller.

Abans de la visita, s'havia parlat amb els dos escultors explicant-los les raons de delicadesa per les quals es

preferia que ells no hi fossin presents. Ho van comprendre bé, però per a en Mayné va ser superior a les seves forces el desig de veure sant Josepmaria -que havia conegut a les tertúlies de Brafa el 1972- contemplant l'obra de la seva vida. Després, al cap dels mesos, quan va revelar la seva 'entremaliadura' va explicar la immensa alegria que va sentir quan va comprovar que a sant Josepmaria li agradava la seva feina.

No havia passat encara un any d'aquella visita, quan sant Josepmaria -durant la seva estada a Torreciutat, el maig de 1975- va poder contemplar el retaule pràcticament acabat, i definitivament instal·lat al Santuari.

Aquest taller ja no existeix, ni tan sols les naus industrials. Actualment el terreny està ocupat per un gran edifici nou de Laboratoris ERN.

El Sant Crist de Torreciutat

L'endemà d'aquesta visita, el 23 de setembre de 1974, al matí, sant Josepmaria va anar a la casa de la Delegació de l'Opus Dei a Catalunya i Andorra.

Desitjava veure el crucifix de bronze daurat al foc que seria al retaule de l'altar de la capella del Santíssim de Torreciutat. N'hi hauria una rèplica a l'ermita que s'estava construint a Cavabianca (Roma). Era la contribució de sant Josepmaria a la construcció del santuari; ell mateix l'havia encarregat a l'escultor romà Pasquale Sciancalepore i havia seguit molt de prop la feina.

Es va preparar el crucifix en un vestíbul des d'on arrenca una escala que va al primer pis de la casa. Sota el crucifix es va posar un vellut vermell. El crucifix és de mida natural.

Només arribar, sant Josepmaria va voler veure pausadament el crucifix:

el va mirar amb afecte i atenció primer des del mateix vestíbul, després va voler pujar uns quants graons per veure'l des de dalt. Mentre el mirava, es notava que estava resant.

Revisió radiològica

Al matí del dissabte 28 de setembre de 1974, va anar a Barcelona perquè, abans de tornar a Roma, li fessin una revisió radiològica.

Va ser a la consulta del Dr. Antoni Doménech Clarós que era al carrer de Muntaner. Ara és el 406, llavors era el 406 bis.

El retorn a Roma

En finalitzar la seva estada a Castella daura, van tornar a examinar-lo els metges i confirmaven que es trobava molt millor, amb forces per pujar i baixar escales sense ajuda. El seu aspecte no era el d'una persona

amb la salut deteriorada, però les xifres ho desmentien. La quantitat d'urea en sang i altres resultats de les anàlisis eren alarmants. Així ho van fer constar en l'informe: “La impressió d'aquest examen és el contrast entre un estat general acceptable i unes anàlisis francament patològiques”.

Aquests dies de setembre de 1974 van ser la darrera vegada que sant Josepmaria va ser a Catalunya. El dia 30 de setembre 1974, cap a les 10 del matí, va passar al menjador del Mas a acomiadar-se de les persones que atenen l'administració; de nou va agrair les atencions i l'afecte amb què ho havien fet. Va tornar a recordar que resessin per ell, i després de donar la benedicció, va marxar. Tornà en avió a Roma.

Josep Masabeu

Josep Masabeu. Pedagog i
historiador. President de Braval

pdf | document generat
automàticament des de [https://
dev.opusdei.org/ca/article/50-anys-de-la-
darrera-estada-de-sant-josepmaria-a-
catalunya/](https://dev.opusdei.org/ca/article/50-anys-de-la-darrera-estada-de-sant-josepmaria-a-catalunya/) (07/08/2025)